

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۱/۱۴

پوهاند نصرالله ستانکزی

سیر کرونولوژیک در روابط سیاسی افغانستان و پاکستان

(قسمت ۸)

نصرالله ستانکزی

سال ۱۳۴۴ خورشیدی / ۱۹۶۵ - ۱۹۶۶ میلادی

۶ سرطان / ۲۷ جون : قرار داد عملیاتی خط آهن چمن - سپین بولدک بین افغانستان و پاکستان در راولپنډی به امضا رسید.
۱۹ اسد / ۱۰ اگست : اسناد مصدقه موافقتنامه ترانزیت بین افغانستان و پاکستان در راولپنډی تبادل شد.
۲۷ دلو / ۱۵ فیبروری ۱۹۶۶ میلادی : غلام فاروق وزیر تجارت پاکستان بنابر دعوت وزیر تجارت افغانستان برای یک سفر رسمی به کابل مسافرت نموده تا در مورد تجارت دوجانبه و منطقه‌ای با مقامات افغان تبادل نظر نماید.
۱ حوت / ۲۰ فیبروری : محمد ظاهر پادشاه افغانستان وزیر تجارت و هیأت همراه اش را به حضور پذیرفت.

سال ۱۳۴۵ خورشیدی / ۱۹۶۶ میلادی

۳ ثور / ۲۳ اپریل : هیأت افغانی به منظور احداث خط آهن چمن - سپین بولدک وارد راولپنډی شده و در آنجا با مقامات خط آهن پاکستان مذاکراتی به عمل آوردند . مصارف این پروژه از طرف حکومت ایالات متحده امریکا تمویل می گردد.
۱۳ ثور / ۳ می : محمد هاشم میوندوال صدراعظم گفت : حکومت افغانستان در مورد قضیه پشتونستان بر مبنای تصمیم لویه جرگه ۱۳۴۳ عمل می نماید و ما خواهان تامین حقوق پشتونستانی ها هستیم.
۵ سنبله / ۲۷ اگست : محمد هاشم میوندوال صدراعظم افغانستان در خط مشی حکومتش گفت : مجاهدات مسالمت امیز افغانستان برای تامین حق سرنوشت برادران پشتونستانی ما باید با جدیت دوام داده شود و سعی به عمل اید چنان فضای اعتماد و واقع بینی ایجاد گردد که زمینه را برای حصول بطرق حل این مسئله که از بقایای استعمار می باشد مساعد گرداند و تمنیات صمیمی مردم ، رهبران و ترقی خواهان پشتونستان بر آورده شود.
۹ سنبله / ۳۱ اگست : از روز ملی پشتونستان در سراسر کشور تجلیل به عمل آمد.
۱۵ عقرب / ۶ نوامبر : کنفرانس توریزم به اشتراک نمایندگان افغانستان ، پاکستان ، هند و سیلون (سريلانکا امروز) در وزارت اطلاعات و کلتور دایر گردید.
۱۹ دلو / ۸ فیبروری ۱۹۶۷ میلادی : اعلحضرت محمد ظاهر شاه در ضمن سفر رسمی اش با جنرال ایوب خان رئیس جمهور پاکستان در راولپنډی دیدار و ملاقات نمود.

۱۳۴۶ خورشیدی / ۱۹۶۷ و ۱۹۶۸ میلادی

۳ حمل / ۲۱ مارچ : محمد هاشم میوندوال صدراعظم در ضیافتی که از طرف رئیس جمهور امریکا به افتخار اش ترتیب گردیده بود ، در قسمت از بیانیه اش اظهار داشت : ما به اصول مندرجه منشور ملل متحد بشمول حل مسایل بین المللی از طریق مسالمت امیز عقیده کامل داریم در پرتو این روحیه ؛ ما به مساعی خویش در راه حل مسالمت امیز موضوع پشتونستان که موضوع مهم در روابط بین افغانستان و پاکستان را تشکیل می دهد ادامه میدهیم.
۲۶ حمل / ۱۵، اپریل : محمد هاشم میوندوال صدراعظم افغانستان در جریان مسافرت اوتانت سرمنشی ملل متحد به کابل در ملاقات رسمی با او در مورد پشتونستان چنین ابراز نظر نمود : ما مساعی خود را برای حل مسئله پشتونستان که موضوع عمده با پاکستان است ادامه می دهیم و خواهان حل آن از طریق مسالمت امیز هستیم.

جوزا / ۳۱ می: پودگورنی صدراعظم اتحاد شوروی در برابر اظهارات محمد هاشم میوندوال صدراعظم افغانستان در مورد پشتونستان چنین گفت: اتحاد شوروی در این موضوع از قبل موضع اش را بیان داشته و در آن تغییری رخ نخواهد داد، ما خواهان حل مسالمت امیر قضیه پشتونستان از طریق مذاکرات هستیم و البته باید این حل مطابق خواست مردم پشتونستان بوده و در منطقه صلح را تضمین کند.

۹ سنبله / ۳۱ اگست: از روز پشتونستان در غازی ستدیوم به اشتراک مارشال شاه ولی خان، خان عبدالغفار خان و خان ایوب خان رهبران پشتون، داکتر محمد ظاهر ریس ولسی جرگه، جنرال سردار عبدالولی، عده اعضای کابینه، شاروال کابل پشتونستانی های مقیم کابل و تعداد کثیر شهریان کابل دایر گردید؛ خان عبدالغفار زعیم پشتونستان گفت: ادعای جنرال ایوب خان ریس جمهور پاکستان که در کتاب اش راجع به ریفردوم مردم پشتونستان در زمان تشکیل پاکستان اظهار داشته فاقد حقیقت بوده چنین ریفروندمی صورت نگرفته، و اگر او حقیقت می گوید همین اکنون ریفروندمی را راه اندازی کنند که مردم پشتونستان به چه رای می دهند.

سال ۱۳۴۷ خورشیدی / ۱۹۶۸ میلادی

۶ سنبله / ۲۸ اگست: محمد ظاهر پادشاه افغانستان به مناسبت پنجاه سالگی استقلال کشور در ضمن بیانیه ای گفت: در مراحل مختلف مذاکرات مربوطه استقلال وطن مانند هر وقت دیگر سر نوشت هفت میلیون برادران ما که هنوز به حقوق مسلم خود نه رسیده بودند؛ اندیشه عمیق دولت افغانستان را به خود معطوف نموده بود. مقامات سیاسی ما در آنوقت و هم بعد از آن در هر فرصت مخصوصا در هنگام انقسام نیمه قاره هند به دوکشور هند و پاکستان؛ این موضوع مهم افغانی و انسانی را به توجه دولت انگلستان و مردم جهان رسانیده اند. بعد از تشکیل پاکستان، افغانستان در مواقع مختلف و به وسایل متعدد پیهم کوشیده تا اولیای امور آن دولت را به ضرورت حل قضیه پشتونستان متوجه سازد. ادامه هر نوع مساعی ممکن در راه رسیدن مردم پشتونستان به حق تعیین سرنوشت شان از وظایف ملی و تاریخی ما است. چنانچه در تصامیم لویه جرگه ۱۳۴۳ و ما قبل از آن تذکر رفته دولت افغانستان حق و وظیفه دارد برای حل این معضله که از بقایای استعمار غربی در این ناحیه جهان می باشد و ما به عوامل آن در آغاز اشاره کردیم بر وفق حقوق و عدالت بین المللی و مطابق آمال برادران ما ساکن پشتونستان اقدامات خود را ادامه دهد.

امیدواریم مساعی مسالمت امیز ما در این زمینه دولت پاکستان را بر اهمیت خطیر و تاثیر حل آن بر روابط دولتین و مطابق مصالح منطقه متوجه گردانیده بتوانند.

۹ سنبله / ۳۱ اگست - از روز ملی پشتونستان در سراسر جهان تجلیل بعمل آمد.

۸ میزان / ۳۰ سپتامبر: خان عبدالغفار خان زعیم پشتونستان بنابه دعوت حکومت هند جهت اشتراک در صدمین سالروز تولد مهاتما گاندی از کابل عازم دهلی جدید گردید.

۲۰ میزان / ۱۲ اکتوبر: عبدالرحمن پژواک نماینده افغانستان در ملل متحد گفت در مجاورت ما بین مردم پشتونستان و حکومت پاکستان منازعه خطیری به میان آمده که صلح و امنیت منطقه را برای آینده تهدید می کند، سر نوشت آن مردمان و سر زمین شان از موضوع کشمیر بزرگتر است.

- ۱۶ عقرب / ۷ نوامبر: نوراحمد اعتمادی صدراعظم افغانستان در ضمن سفر رسمی اش به اتحاد شوروی در ماسکو گفت: یگانه توقع ما از حکومت پاکستان اینست که اولیای امور آن کشور در راه تامین حق تعیین سرنوشت مردم پشتونستان با زعما و روشنفکران ایشان مفاهمه نموده و این قضیه را که اساسا بقایای استعمار برنانوی می باشد مطابق منافع همه مردمان منطقه از روی عدالت و واقع بینی با روحیه برادری حل و فصل نماید.

۱۹ قوس / ۱۰ دسامبر: داکتر نور احمد اعتمادی صدراعظم افغانستان گفت: عدم احترام به حقوق برادران پشتونستانی ما سبب نا راحتی و تاثر عمیق ماست، امیدواریم این مساله از طریق صلح امیز حل شود.

ادامه دارد